

משרד החינוך

אגף בכיר בחינות

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

לכבדי שמיעה
ולחירשים

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 011281 עברית	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table border="1"> <tr> <td>שנה</td> <td>חודש</td> <td>שנה</td> </tr> <tr> <td>מועד</td> <td>מועד</td> <td>מועד</td> </tr> <tr> <td>מס' תעודת הזהות</td> <td>סמל ביה"ס</td> <td>מס' תעודת הזהות</td> </tr> <tr> <td>رقم الهوية</td> <td>رقم المدرسة</td> <td>رقم الهوية</td> </tr> </table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה	חודש	שנה	מועד	מועד	מועד	מס' תעודת הזהות	סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم الهوية	رقم المدرسة	رقم الهوية	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
שנה	חודש	שנה												
מועד	מועד	מועד												
מס' תעודת הזהות	סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות												
رقم الهوية	رقم المدرسة	رقم الهوية												

אם ניתנה מחברת נוספת
إذا أُعطِيَ دفتر إضافي

☐

יש לסמן במשבצת
يجب الإشارة في المربع

* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

لضعاف السمع
ولللصم

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنّى لكم النجاح!

עברית: הבנה, הבעה ולשון לתלמידים כבדי שמיעה וחירשים

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון	—	הבנה והבעה	—	50 נקודות
		פרק א: הבנה		
		פרק ב: כתיבה ממוזגת		
חלק שני	—	לשון	—	50 נקודות
		פרק א: שם המספר		
		פרק ב: תחביר		
		פרק ג: מערכת הצורות		
		יש לבחור באחד הפרקים		
סך הכול	—	100 נקודות		

ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר לנבחן (עמוד 6).

- ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.
2. הקפד על כתב ברור.
3. הקפד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

קרא את הטקסטים 1-2, וענה על השאלות שאחריהם.

טקסט 1

שקרים לבנים — מזיקים או תורמים?

מאת ד"ר דריה מעוז

פסקה א' אומרים לנו שחשוב להגיד את האמת בכל זמן ובכל מצב. להיות ישרים ופתוחים ולא להסתיר דבר. בכל זאת כולנו משתמשים לפעמים ב"שקרים לבנים".

פסקה ב' לדעת רבים, "שקרים לבנים" הם שקרים קטנים שאינם מזיקים, ומטרתם היא שלא לפגוע באחר, אלא להגן עליו ולשמור על יחסים טובים איתו. לדוגמה אם חבר טוב נותן לנו מתנה שהוא השקיע בה זמן, מחשבה וכסף, ואנחנו חושבים שהמתנה אינה מוצלחת, לא נגיד לחבר באופן גלוי מה דעתנו, כדי שלא לפגוע בו. במקום זאת נשבח את המתנה ונאמר לו: "המתנה נהדרת, זה בדיוק מה שרצינו!" או אם אישה שואלת את בעלה אם הבגד שקנתה הולם אותה, הוא יאמר לה: "כן, הבגד הולם אותך מאוד", גם אם אינו חושב כך.

פסקה ג' יש שתי דעות מנוגדות בנוגע לשימוש בשקרים מסוג זה. דעה אחת היא ששקרים לבנים הכרחיים בחברה. הם חלק מהתנהגות מקובלת, והכול מסכימים שזוהי התנהגות מתחשבת ומנומסת. מחקרים שבדקו שימוש בשקרים לבנים בין בני זוג ובין חברים קרובים, מחזקים את הטענה שהשקרים הקטנים האלה עוזרים לשמור על יחסים טובים בין אנשים קרובים. לפי מחקרים אלה, שקרים לבנים נפוצים ביחסים רומנטיים בין בני זוג. הם ביטוי לאכפתיות ולרצון להגן האחד על האחר, ולכן הם תורמים להרגשה הטובה של בני הזוג.

פסקה ד' מנגד טוענים אחרים, שאומנם שקרים לבנים הם קטנים, מקובלים ותורמים לשמירה על יחסים טובים, אבל בסופו של דבר אם הם מתמשכים והופכים להרגל קבוע, הם עלולים לגרום לנזקים. מחקר חדש בנושא מלמד שאם אנו משקרים שוב ושוב, אנחנו מתרגלים לראות בשקר דבר חיובי. אך למעשה, כל שקר הוא שלילי, כי כל הסתרה של אמת מביאה לתוצאות גרועות, גם אם היא נובעת מרצון טוב. מערכת יחסים המבוססת על שקרים אינה בריאה, כי במערכת כזאת התקשורת אינה טובה והיא מעידה על חוסר אמון הדדי. אם אין לנו אומץ להגיד את האמת לבן הזוג או למישהו קרוב או רחוק, איך נוכל לקיים שיתוף פעולה ולשמור על קרבה? איך נוכל לעזור זה לזה? ברור שאי אפשר לבנות יחסים טובים כאשר הרגשות האמיתיים — פוגעים או משמחים — אינם פתוחים וגלויים.

* מעובד על פי מעוז, ד' (26/2/2017). "שקרים לבנים", מכללה אקדמית הדסה ירושלים. אוחר מ' www.hac.ac.il

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

טקסט 2

שקרים קטנים

מאת יעל מהודר

פסקה א

אנחנו קוראים להם "שקרים לבנים", כי הם נחשבים לא מזיקים, אך כשהם הופכים להרגל ולשיטה, הבעיה מתחילה. ראשית, על פי מחקרים, שימוש מרובה בשקרים פוגע בבריאות הנפשית והגופנית של מי שמשקר, כי שקרים מתמשכים מגבירים את המתח הנפשי, גורמים לכאבים גופניים ומפריעים לשינה בריאה.

פסקה ב

שנית, כשאדם מתרגל להשתמש בשקרים לבנים, פוחתים הסיכויים שהוא יצליח לבנות יחסי אמון בכל תחום בחייו, כמו משפחה או עבודה. בסופו של דבר השקר מתגלה, והתוצאה תמיד גרועה. דוגמה לכך היא התופעה "חורים בקורות החיים" הנפוצה כיום בשוק העבודה: אדם מבקש להתקבל למשרה מסוימת ואינו מציין במסמך קורות החיים שלו מידע כלשהו שעלול לפגוע בסיכוייו להתקבל לאותה עבודה. זוהי הסתרה של האמת ואם אותו אדם יתקבל לעבודה והשקר יתגלה, ייתכן שהוא יפטר, שמו הטוב יתקלקל ופרנסתו תיפגע.

פסקה ג

רבים בציבור סבורים שיש מצבים שבהם שקרים לבנים יכולים להיות מועילים, בייחוד אם מישהו חושש שגילוי האמת כולה עלול לפגוע בו. אולם גם אם המטרה חיובית, כדאי לחשוב על התוצאה ולא למהר לשקר. כך למשל בעת ראיון קבלה לעבודה חדשה, אם האדם המתראיין לא התבקש במפורש למסור מידע מסוים, הוא אינו חייב לומר דבר שעלול לפגוע בהתרשמות הטובה ממנו. אבל אם שואלים אותו שאלה — גם אם הוא חושש שהתשובה עליה תפגע בסיכוייו להתקבל, כדאי שיענה בכנות וישתדל לנסח את האמת בצורה חכמה. לא כדאי לשקר! רצוי להתמודד עם האמת, שכן אם יתגלה שהוא שיקר, איש לא יהיה מעוניין להעסיק אותו.

* מעובד על פי מהודר, י' (27/8/2017). "שקרים שקטים, שקרים קטנים", גלובס. אוחזר מ־ www.globes.co.il/news/article

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

15

魚

7

23

}

5

۵۔

الحمد

طبعة

52

2

11

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

פרק א: הבנה (30 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-5.

1. בפסקה א בטקסט 1 כתוב:

"בכל זאת כולנו משתמשים לפעמים בשקרים לבנים".

על פי פסקות א-ב בטקסט 1, ציין שתי סיבות מדוע כולנו משתמשים בשקרים לבנים. (4 נקודות)

2. א. מהי הטענה המרכזית של הכותבת של **טקסט 2** בנוגע לשקרים לבנים?

הקף את התשובה הנכונה ביותר. (3 נקודות)

— שקרים לבנים מזיקים ליחסים בין בני זוג.

— שקרים לבנים מגבירים את המתח הנפשי.

— שקרים לבנים הם שקרים בעניינים חסרי חשיבות.

— שקרים לבנים מזיקים לאדם המשקר.

ב. הבא **מטקסט 2** שני נימוקים לטענה המרכזית. (4 נקודות)

נימוק 1: _____

נימוק 2: _____

ג. השלם את המשפט שלפניך.

על פי שני הטקסטים, השקרים הלבנים גורמים נזקים כאשר _____

(3 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

3. א. בטקסט 2 (פסקה ב) מוזכרת התופעה "חורים בקורות החיים".
הסבר למה הכוונה במילה "חורים" בהקשר זה. (3 נקודות)

- ב. הכותבת של טקסט 2 (פסקה ג) ממליצה לומר תמיד אמת ולא לשקר.
באיזה מצב אפשר לדעתה להתנהג אחרת? (3 נקודות)

4. לפניך קטע קצר בנושא "שקרים בתרבויות שונות". קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

בכל תרבויות העולם אנשים משתמשים בשקרים, אך היחס כלפיהם שונה מתרבות לתרבות. למשל, מתברר שיש הבדל בין ילדים סינים ובין ילדים אמריקנים בשאלה מתי אפשר לשקר. במחקר שבחן הבדלים אלה בין התרבויות השונות תיארו לילדים סינים ולילדים אמריקנים מקרה מסוים: "השחקן המרכזי בנבחרת הכדורגל של בית הספר שלך אומר לך שהוא צריך ללמוד למבחן, ולכן הוא מתכוון להתחמק מן המשחק שאמור להתקיים בערב. לפני תחילת המשחק מאמן הקבוצה פונה אליך ושואל אם אתה יודע היכן חברך. האם תאמר למאמן את האמת או תשמור על שתיקה?" רוב הילדים הסינים ענו שהם יאמרו את האמת למאמן, ואילו רוב הילדים האמריקנים ענו שהם יסתירו מן המאמן את האמת. החוקרים הסבירו שההבדל בין שתי התשובות קשור לכללי ההתנהגות על פי כל אחת מן התרבויות: התרבות הסינית נוטה להדגיש את טובת הרוב, ואילו תרבות המערב מדגישה את טובת היחיד.

(על פי "על שקרים ויכולות קוגניטיביות", מתוך אתר בטיפולנט, 24/12/2014.)

- הסבר את התשובה של רוב הילדים האמריקנים, על פי הקטע שבמסגרת ועל פי טקסט 1 (פסקה ב). (5 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

5. לפניך פסקה ממאמר עיתונאי. קרא אותה, וענה על השאלה שאחריה.

"חיים בלי שקרים עשויים להיות לא נעימים. תאר לך מצב שבו כל אחד אומר לך בדיוק מה הוא חושב עליך, על מה שאתה לובש ועוד. נדמה שבמצב כזה אי אפשר לקיים חברה. השקר מגן עלינו. לפעמים עדיף לנו לשמור את העולם הפנימי שלנו, את מחשבותינו ואת רגשותינו האמיתיים לעצמנו."

(על פי ארגמן ק', "שקרנים מצליחים יותר", גלובס, 8/12/2011).

באיזו פסקה בטקסט 1 אפשר לשבץ קטע זה?

נמק את קביעתך.

(5 נקודות)

עמוד 10

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר (10 נקודות)

ענה על שאלה 7.

7. א. קרא את המשפטים שלפניך, וכתוב במילים את המספרים המודגשים. (7 נקודות)
- (1) במחקר שערך פרופסור כריסטיאן הארט השתתפו **255** אנשים.
 - (2) רוב המשתתפים היו בני **21**.
 - (3) בפסוק הראשון בתורה יש **7** מילים.
 - (4) ב- **19** בפברואר 2017 פורסם מאמר מעניין שהוצגו בו עצות להורים בנוגע לדרכי התמודדות עם בעיות של ילדים מתבגרים.
 - (5) **10** הכללים המוצגים במאמר יכולים לשמש גם הורים לילדים צעירים יותר.
 - (6) הסופר סיים לכתוב את הספר ה- **16** שלו.
 - (7) על פי דיווח של קופת החולים, **92** אחוזים מן המטופלים מרוצים מן השירות שהם מקבלים.
- ב. בכל אחד מן המשפטים שלפניך **הקף** את שם המספר המתאים למשפט. (3 נקודות)
- (1) מומחים טוענים שיש לפחות **ארבע / ארבעה** דרכים לזהות שקר.
 - (2) החוקר פירט במאמר את **חמישה / חמשת** הסימנים לזיהוי שקרנים.
 - (3) **חמישים ושבעה אלף / חמישים ושבע אלף** נשים השתתפו במחקר שבדק מדוע נשים משתמשות בשקרים לבנים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.
בחר בפרק שלמדת: תחביר או מערכת הצורות, וענה על השאלות לפי ההוראות.

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע מן השאלות 8-12 (לכל שאלה 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

8. לפניך שלושה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. תוצאות של מחקר מסוים על יחסים בין בני זוג חיזקו את הדעה ששקרים לבנים תורמים לשיפור הזוגיות.

II. השימוש בשקרים לבנים נחשב בעיני רבים לבלתי מזיק, אף על פי כן חוקרים רבים מזהירים מפניו.

III. מבחינה ערכית כל הסתרת אמת היא שקר.

א. (1) ציין ליד כל משפט את הסוג התחבירי שלו – פשוט, איחוי (מחובר), מורכב.

(2) אם המשפט מורכב – תחם את הפסוקית וכתוב מעליה את תפקידה התחבירי.

אם המשפט הוא משפט איחוי – הקף את מילת הקישור, וכתוב מעליה את הקשר הלוגי שהיא מציינת.

ב. ציין את התפקיד התחבירי של המילה שקר / שקרים המסומנת בקו בכל אחד מן המשפטים.

משפט I: _____

משפט II: _____

משפט III: _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

9. לפניך משפט מורכב ובו חלקים כוללים. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.
אנשים שמשקרים לעיתים קרובות אינם מרגישים ייסורי מצפון או אי־נחת, כי השימוש החוזר בשקרים נהפך להרגל ומחליש את רגשי האשמה.

א. העתק מן המשפט חלק כולל אחד, קבע את תפקידו התחבירי, וציין את הקשר הלוגי שבו.

החלק הכולל: _____

תפקידו התחבירי: _____ הקשר הלוגי: _____

ב. פֶּרֶק את המשפט לארבעה משפטים עצמאיים. כתוב את המשפטים מחדש, והקפד על פיסוק תקין.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

10. א. לפניך שלושה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. שקרים לבנים אינם מקרבים אלא מרחיקים.

II. שקרים לבנים נאמרים ממניעים חיוביים.

III. לשקרים לבנים יש השפעות שליליות על יחסי חברות.

(1) חבר את שלושת המשפטים למשפט אחד שלם ומקושר. הוסף מילות קישור מתאימות. הקפד על ניסוח תקין ופיסוק נכון.

(2) קבע את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו במשפט III.

השפעות _____

יחסי חברות _____

ב. לפניך משפט נוסף.

מערכת יחסים בין בני זוג שמבוססת על שקרים רבים אינה טובה.

(1) מהו סוג המשפט? הקף את התשובה הנכונה.

פשוט, מורכב, איחוי (מחובר)

(2) העתק מן המשפט מילה שתפקידה התחבירי הוא לואי.

(3) העתק מן המשפט מילה שתפקידה התחבירי הוא אוגד.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

11. לפניך שלושה משפטים מורכבים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. שקרים לבנים אינם מוסריים מעצם טבעם משום שהם תמיד מסתירים את האמת.

II. כשאנחנו משתמשים בשקרים לבנים, אנחנו מנסים להגן על אנשים אחרים.

III. אם תפסיק לשקר, תמנע מעצמך מצבים לא נעימים בעתיד.

א. בכל אחד מן המשפטים, הקף את מילת השעבוד, ותחם את הפסוקית.

ב. ציין את הקשר הלוגי בין המשפט העיקרי ובין הפסוקית בכל אחד מן המשפטים.

- הקשר הלוגי במשפט I: _____
- הקשר הלוגי במשפט II: _____
- הקשר הלוגי במשפט III: _____

ג. קבע את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו במשפט III.

- _____ מצבים
- _____ נעימים

ד. הקר את משפט I במשפט איחוי (מחובר). כתוב את המשפט מחדש, הקפד על שימוש במילת קישור מתאימה ועל פיסוק תקין.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

12. א. לפניך שלושה משפטים פשוטים, ובהם חלקים המסומנים בקו. קרא את המשפטים, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. לדעת פרופסור ליווינגסטון, מחבר הספר "מדוע אנו משקרים", השקר נהפך לחלק מאיתנו עוד בשלבים המוקדמים של התפתחות האנושות.

II. לדברי ליווינגסטון, השקר מסייע במאבק ההישרדות הבלתי פוסק של האדם במהלך חייו.

III. אמירת האמת מחזקת, כידוע, את האמון בין בני אדם.

(1) מבין החלקים המסומנים בקו במשפטים, העתק את החלק היוצא דופן מבחינת התפקיד התחבירי שלו, וציין את תפקידו התחבירי.

_____ החלק היוצא דופן:

_____ תפקידו התחבירי:

(2) מהו התפקיד התחבירי המשותף לשני החלקים המסומנים האחרים? _____

(3) הקר את משפט III במשפט מורכב בלי לשנות את משמעות המשפט.

תוכל להוסיף או להשמיט מילים לפי הצורך.

_____ התחל את המשפט במילה: אם _____

ב. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם חלק כולל המסומן בקו.

ציין ליד כל משפט את התפקיד התחבירי של החלק המסומן בו בקו.

I. שקרים מעוררים בנו רגשות שליליים: אשמה, אי־נוחות וייסורי מצפון. _____

II. שקרים מעוררים בנו רגשות שליליים של אשמה, של אי־נוחות ושל ייסורי מצפון. _____

III. שקרים מעוררים בנו רגשי אשמה, אי־נוחות וייסורי מצפון. _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע מן השאלות 13-17 (לכל שאלה 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

13. א. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם פועל מודגש.

קרא את המשפטים, וענה על השאלות שאחרי כל משפט.

• שקרים לבנים **מְכַרִּים** לכולנו.

— מהו ה**שורש** של הפועל **מְכַרִּים**?

(1) מ-כ-ר (2) כ-ר-י/ה (3) י-כ-ר (4) נ-כ-ר

— מהו ה**בניין** של הפועל **מְכַרִּים**?

(1) פועל (2) הופעל (3) נפעל (4) פיעל

• שקרים קטנים **מְדַדְדִּים** את המשקרים לשקרים גדולים.

— מהו ה**שורש** של הפועל **מְדַדְדִּים**?

(1) מ-ד-ר (2) ד-ר-ר (3) ד-ר-ד-ר (4) ר-ד-ר

— מהו ה**בניין** של הפועל **מְדַדְדִּים**?

(1) פיעל (2) הפעיל (3) פועל (4) התפעל

• מי שדובר אמת אינו **מְרַמֶּה**.

— מהו ה**גוף** של הפועל **מְרַמֶּה** בהקשר של המשפט?

(1) נוכח (2) נסתר (3) מדבר (4) נסתרים

— מהי **צורת העתיד** של הפועל **מְרַמֶּה**?

(1) רַמֶּה (2) יִרְמוּ (3) יִרְמֶה (4) יִרְמֶה

ב. קרא את שני המשפטים שלפניך, וענה על השאלות שאחרי כל משפט.

• המתנה שנתת לי **מְצָאָה** חן בעיניי.

— מהו ה**שורש** של הפועל **מְצָאָה**?

— מהי צורת ה**הווה** של הפועל **מְצָאָה**?

• אנשים **מְרַשִּׁים** לעצמם לשקר שקרים לבנים.

— מהו ה**שורש** של הפועל **מְרַשִּׁים** במשפט זה?

— מהו ה**בניין** של הפועל **מְרַשִּׁים** במשפט זה?

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

14. א. לפניך משפטים ובהם פעלים מודגשים.

כתוב במקומות החסרים פועל מאותו השורש, באותו הגוף ובאותו הבניין של הפועל המודגש, בזמן אחר, בהתאם למשפט.

(1) אוצר המילים של ילדים **מְתַרְחֵב** בקצב מהיר.

כשיגדלו וייהפכו למבוגרים אוצר המילים שלהם _____ בקצב איטי יותר.

(2) בעבר, על פי התפיסה המקובלת, אמירת שקרים **הַצָּגָה** בצורה שלילית.

בימינו התפיסה שונה, ולפעמים אמירת שקרים _____ בצורה חיובית.

(3) תמיד **יִדְעָתִי** שכאשר אני דובר אמת, אני **יָשָׁן** שינה טובה בלילה.

אינני _____ כיצד _____ בלילה אם אשקר.

ב. לפניך שני משפטים, ובהם מודגשות צורות בינוני.

כתוב מעל כל אחת מן הצורות המודגשות אם היא שם עצם או שם תואר.

(1) ה**חוקר** השתמש במכשיר הפוליקרף ה**מְתַקֵּדִם** כדי לבדוק אם הנאשם דובר אמת.

(2) בכנס של אנשי חינוך השתתפו **מְנַהֲלִים** של בתי ספר מכל הארץ.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

15. א. לפניך קטע, ובו מילים מודגשות. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

לפעמים אנחנו בוחרים **לְשַׁקֵּר**, ובחירה זו **מִבְטֵאת** את היכולת שלנו **לְצַפּוֹת** כיצד יגיב האחר, **וְלִהְתָּאִים** את ההתנהגות שלנו לתגובה שלו.
במרבית המקרים שבהם אנחנו **בוֹחֲרִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ** בשקרים, אנחנו עושים זאת כי לדעתנו הם **מֵאֲפָשִׁים** לחזק את הקשרים החברתיים.

בקטע מודגשים פעלים ושמות פועל.

- (1) • מבין שמות הפועל המודגשים בקטע, העתק את שם הפועל היוצא דופן מבחינת הגזרה וציין את השורש שלו.

שם הפועל: _____ השורש: _____

- ציין את הגזרה המשותפת לשאר שמות הפועל המודגשים. _____

- (2) • מבין הפעלים (לא שמות פועל) המודגשים בקטע, העתק שני פעלים מאותו הבניין.

- כתוב את הבניין המשותף לשני הפעלים שהעתקת. _____

ב. לפניך ארבעה שמות.

פֶּסֶל , כַּבָּאִי , שִׁחְקוֹן , מִדְּעוֹן

- (1) מה משותף לארבעת השמות מבחינת המשמעות? _____

- (2) מהו שם העצם היוצא דופן מבחינת דרך התצורה? _____

- (3) מה משותף לשלושת השמות האחרים מבחינת דרך התצורה? _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

16. א. לפניך קטע, ובו שש מילים מודגשות.

אמירת האמת היא ה**מצב** ה**טבעי** שלנו. בתקופת הילדות המוקדמת ה**נטיה** הראשונית של ילדים היא לומר את האמת, אך ככל שאנו מתבגרים אנחנו מבינים כי באמירת האמת יש לפעמים **סכנה**. רבים סבורים שה**פתרון** לבעיה זו הוא לשקר, אבל בחירה ב**אפשרות** הזאת היא בריחה מהתמודדות.

מייך בטבלה שלפניך את המילים המודגשות בקטע לפי דרכי התצורה שלהן.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי

ב. לפניך ארבעה שמות.

חָבִיב, פָּרִיךְ, הָפִיךְ, שָׁבִיר

(1) מה משותף לארבעת השמות מבחינת דרך התצורה? _____

(2) מה משותף לארבעת השמות מבחינת המשמעות? _____

ג. לפניך שלושה שמות שנוצרו בדרך של בסיס וצורן סופי.

חֲלָלִית, כּוֹסִית, דּוּבֵר סִפְרָדִית

כתוב את משמעות הצורן הסופי של כל אחד מן השמות.

חֲלָלִית _____

כוֹסִית _____

סִפְרָדִית _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

17. א. לפניך חמש מילים.

מוֹשֶׁכֶת, מוֹסֵד, מַחְבִּיא, מְכַרָּה, מוֹשֵׁב

מיין את המילים בטבלה שלפניך, לפי התפקיד של האות מ"ם במילה: שורשית או מוספית.

מ"ם שורשית	מ"ם מוספית

ב. לפניך שישה שמות פעולה.

הַשְׁתַּלְבוּת, הוֹבְלָה, גִּנְבָה, תִּקְנָה, הִסְבֵּר, גָּלוּי

מיין בטבלה שלפניך את שמות הפעולה לפי הבניינים.

כתוב את הבניין בראש כל עמודה.

/בהמשך דפי טיוטה/

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תש"ף, מס' 11281

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

[illegible]

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"